

Klimat- och näringslivsdepartementet

Rådets möte (TTE Energi) den 19 december 2023

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Förslag om ändring av rådsförordning (EU) 2022/2576 om ökad solidaritet genom bättre samordning av gasinköp, tillförlitliga prisriktvärden och utbyte av gas över gränserna

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Politisk överenskommelse

Ansvarigt statsråd:

Ebba Busch

Dokument: COM (2023) 762

Förslagets innehåll:

Vid rådsmötet väntas rådet fatta beslut om en politisk överenskommelse om att förlänga rådsförordningen. Kommissionen har föreslagit en förlängning av tillämpningstiden för rådsförordningen med ett år. Liksom för den ursprungliga rådsförordningen är den rättsliga grunden artikel 122 i fördraget om EU:s funktionssätt.

Rådsförordningen antogs i december 2022 och var en av flera nödförordningar som togs fram som en konsekvens av energikrisen. Den

trädde i kraft den 31 december 2022 och upphör att gälla den 30 december 2023. Den innehåller framför allt så kallade solidaritetsbestämmelser för gasförsörjning vid kris, gemensam upphandling av gas och en volatilitetsbegränsande mekanism för handel med gasderivat. Solidaritetsbestämmelserna träder i kraft i stället för så kallade solidaritetsavtal för det fall medlemsländer inte har tecknat sådana avtal och reglerar hur ett medlemsland kan begära gasförsörjning från ett annat vid akut gasbrist. Sverige har tecknat ett sådant avtal med Danmark.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att gemensamma EU-åtgärder är det bästa sättet att säkerställa gasförsörjningen inom unionen på sikt. Regeringen anser att det från svensk utgångspunkt är tveksamt om det finns anledning att förlänga tillämpningstiden för rådsförordningen eftersom dess bestämmelser syftade till att hantera 2022–23 års akuta gaskris och konsekvenserna av en förlängning av åtgärderna inte är analyserade. I det fall en förlängning beslutas anser regeringen att den bör begränsas till att förlänga förordningens giltighetstid och några nya bestämmelser bör inte införas. Med hänsyn till att andra medlemsstater är mer berörda av krisförordningen än Sverige är, avser regeringen vara lyhörd till dessa medlemsstaters ståndpunkter i förhandlingarna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Överläggning med näringsutskottet den 8 november 2022

Samråd med EU-nämnden den 18 november 2022

Fortsatt behandling av ärendet:

Ej aktuellt

Faktapromemoria:

Ej framtagen

4. Förslag om ändring av rådsförordning (EU) 2022/2577 om en ram för att påskynda utbyggnaden av förnybar energi

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Politisk överenskommelse

Ansvarigt statsråd:

Ebba Busch

Dokument: COM (2023) 763

Förslagets innehåll:

Vid rådsmötet väntas rådet fatta beslut om en politisk överenskommelse om att förlänga rådsförordningen. Kommissionen föreslår en förlängning av rådsförordningen gällande de viktigaste artiklarna och en ny artikel. Liksom för den ursprungliga rådsförordningen är den rättsliga grunden artikel 122 i fördraget om EU:s funktionssätt.

Kommissionen föreslår att förordningen ska förlängas med ett år avseende artiklarna 1, 2(1), första meningen av artikel 3(2), 5(1), 6 och 8. En ny artikel 3a föreslås. Den specificerar att bedömningen av alternativ i samband med relevanta miljöbedömningar enbart bör ta hänsyn till de alternativ som uppnår samma mål som projektet i fråga. Detta gäller utbyggnad av exempelvis kraftverk med samma teknik, samma eller liknande tidsram och till samma kostnad. Skälet är att undanröja hinder i europeisk och nationell lagstiftning som kräver att det inte får finnas lämpligare platser för verket på andra ställen i landet. Den nya artikel 3a föreslås tillämpas från och med denna förordnings ikraftträdande till och med den 30 juni 2025.

Kommissionen föreslår att förordningen ska förlängas med 12 månader avseende artiklarna 1, 2(1), första meningen av artikel 3(2), 5(1), 6 och 8.

En ny artikel 3a föreslås. Den specificerar att bedömningen av alternativ i samband med relevanta miljöbedömningar enbart bör ta hänsyn till de alternativ som uppnår samma mål som projektet i fråga. Detta gäller utbyggnad av exempelvis kraftverk med samma teknik, samma eller liknande tidsram och till samma kostnad. Skälet är att undanröja hinder i europeisk och nationell lagstiftning som kräver att det inte får finnas lämpligare platser för verket på andra ställen i landet.

Kommissionen föreslår att artiklarna i förordningen ska fortsätta gälla i sin nuvarande form till slutet av juni 2024. Artiklarna 1, 2.1, 3.2 första meningen, 5.1, 6 och 8 föreslås fortsätta att gälla i ytterligare 12 månader, till slutet av juni 2025. När det gäller artiklarna 3.2 och 5.1 föreslås att de tillämpas i reviderad form under denna förlängda period. Den nya artikel 3a

föreslås tillämpas från och med denna förordnings ikraftträdande till och med den 30 juni 2025.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen är tveksam till om det finns anledning att förlänga rådsförordningen. De substantiella delarna av den är redan inkorporerade i det reviderade förnybartdirektivet (RED III) och ska vara genomförda av medlemsstaterna den 1 juli 2024, det vill säga dagen efter att rådsförordningen upphör att gälla. Det är problematiskt för myndigheter och marknadsaktörer att hamna i en situation där två regelverk gäller parallellt under ett års tid vilket kan skapa oklarhet om vilket av dem som gäller. Regeringen är kritisk till att den förlängda förordningen skulle innehålla helt nya bestämmelser. Situationen på energimarknaderna motiverar inte detta eftersom energikrisen denna vinter har en klart mindre omfattning än förra året.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Överläggning med näringsutskottet den 17 november 2022

Samråd med EU-nämnden den 18 november 2022

Fortsatt behandling av ärendet:

Ej känt

Faktapromemoria:

Ej framtagen

5. Förslag om ändring av rådsförordning (EU) 2022/2578 om inrättandet av en marknadskorrigeringsmekanism för att skydda unionsmedborgarna och ekonomin mot alltför höga priser

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Politisk överenskommelse

Ansvarigt statsråd:

Ebba Busch

Dokument: COM (2023) 761

Förslagets innehåll:

Vid rådsmötet väntas rådet fatta beslut om en politisk överenskommelse om att förlänga rådsförordningen. Kommissionen har föreslagit en förlängning av tillämpningstiden för rådsförordningen med ett år dvs till och med den 31 januari 2025. Liksom för den ursprungliga rådsförordningen är den rättsliga grunden artikel 122 i fördraget om EU:s funktionssätt.

Förordningen trädde i kraft den 1 februari 2023 och innebär att ett pristak, under vissa förutsättningar, kan aktiveras för handel med månadskontrakt i TTF-derivat som hänger nära samman med priset på rörbunden gas.

Kommissionen beslutade senare om att utvidga marknadskorregeringsmekanismen till andra europeiska derivat och handelsplatser.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att gemensamma EU-åtgärder är det bästa sättet att säkerställa gasförsörjningen inom unionen på sikt. Regeringen anser att det från svensk utgångspunkt är tveksamt om det finns anledning att förlänga tillämpningstiden för rådsförordningen eftersom dess bestämmelser syftade till att hantera 2022–23 års akuta gaskris och konsekvenserna av en förlängning av åtgärderna inte är analyserade. I det fall en förlängning beslutas anser regeringen att den bör begränsas till att förlänga förordningens giltighetstid och några nya bestämmelser bör inte införas. Med hänsyn till att andra medlemsstater är mer berörda av krisförordningen än Sverige är, avser regeringen vara lyhörd till dessa medlemsstaters ståndpunkter i förhandlingarna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Överläggning med näringsutskottet den 6 december 2022

Samråd med EU-nämnden 9 december 2022

Fortsatt behandling av ärendet:

Ej känt

Faktapromemoria:

Ej framtagen

Övriga frågor

a) Aktuella lagstiftningsförslag

- i) Förordning om ändring av förordning (EU) 2019/943 och (EU) 2019/942 samt direktivet (EU) 2018/2001 och (EU) 2019/944 för att förbättra utformningen av unionens elmarknad**
- ii) Direktivet om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas och förordningen om de inre marknaderna för förnybara gaser och naturgaser och för vätgas**
- iii) Andra lagstiftningsärenden**

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Information från ordförandeskapet.

Ansvarigt statsråd:

Ebba Busch

b) Den senaste utvecklingen när det gäller yttre förbindelser på energiområdet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Information från kommissionen.

Ansvarigt statsråd:

Ebba Busch

c) Vinterberedskap 2023/2024

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Information från kommissionen.

Ansvarigt statsråd:

Ebba Busch

d) Kommissionens bedömning av utkastet till uppdaterade nationella energi- och klimatplaner

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Information från kommissionen.

Ansvarigt statsråd:

Ebba Busch

e) Det brådskande genomförandet av direktivet om förnybar energi och direktivet om energieffektivisering

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Information från kommissionen.

Ansvarigt statsråd:

Ebba Busch

f) Den ihållande oron över kärnsäkerheten och insynen i samband med att den andra belarusiska kärnkraftsreaktorn tas i kommersiell drift

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Information från den litauiska delegationen

Ansvarigt statsråd:

Ebba Busch

g) Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Information från den belgiska delegationen.

Ansvarigt statsråd:

Ebba Busch